

BEVIS I SVENSK RÄTTEGÅNG – VILKA BEVIS FÅR ÅBEROPAS

Att man anser att man har en viss rättighet räcker inte i en rättegång om motparten inte medger det.

Notera att i brottmål är det inte tillräckligt med ett erkännande för att få hen dömd utan det krävs ytterligare bevisning som kan styrka det aktuella påståendet att hen begått brottet.

För att vinna ett mål krävs det också att man kan fylla upp sitt påstående med tillräcklig bevisning så att domstolen kan bifalla det som yrkats inför domstolen.

Frågan är då vilken bevisning kan åberopas i en svensk rättegång.

BEVIS I DEN SVENSKA RÄTTEGÅNGEN – VILKA BEVIS KAN ÅBEROPAS: En liten introduktion.

Bevisning i svensk rättegång

Inledning

I den svenska rättssystemet används principen om fri bevisprövning. Detta innebär att parterna i en rättegång i princip får åberopa all typ av bevisning som kan anses vara relevant för målets avgörande. Denna princip ger parterna stor frihet att presentera sin sak, men den ställer också krav på domstolens förmåga att värdera bevisningen på ett objektivt och rättssäkert sätt.

Rättskällor:

De rättskällor som reglerar bevisning i svenska rättegångar är:

- Rättegångsbalken (RB): Den centrala lagstiftningen som innehåller bestämmelser om bevisupptagning och bevisvärdering.
- Brottsbalken (BrB): Innehåller vissa specifika bestämmelser om bevisning i brottmål, t.ex. regler om vittnesmål och bevisprovokation.
- Förordning (1994:1719) om bevisupptagning i brottmål: Kompletterar RB med detaljerade bestämmelser om hur bevisupptagning ska gå till i brottmål.
- Praxis från domstolarna – särskilt prejudikat och precedensfall: Domstolarnas avgöranden i konkreta fall utgör prejudikat och vägledning för hur bevis ska prövas i framtida fall.

Bevismedel:

De vanligaste typerna av bevisning i svenska rättegångar är:

1. Muntlig bevisning:

- Vittnesmål: Vittnen kan kallas för att ge muntlig bevisning om vad de har sett eller hört. Vittnesmålen

ska vara avlagda under ed och kan vara avgörande för domstolens bedömning.

- Partsutsaga: Parterna i målet kan också höras under ed för att ge sin version av händelserna.

Partsutsagorna kan ge värdefull information men måste bedömas med viss försiktighet, då parterna kan ha ett intresse av att framställa saken i sin egen fördel.

- Sakkunnigbevisning: Sakkunniga kan kallas för att ge sin expertis på en viss fråga.

Sakkunnigbevisning kan vara av stor vikt i komplexa frågor som kräver specialistkunskaper.

2. Skriftlig bevisning:

- Handlingar: Skriftliga handlingar, såsom avtal, fakturor, journaler och e-postmeddelanden, kan åberopas som bevisning. Skriftlig bevisning kan ge starkt stöd för en parts påstående, men dess äkthet och tillförlitlighet kan behöva bevisas.
- Upptagningar: Ljud- och bildupptagningar kan åberopas som bevisning. Upptagningar kan vara ett verktyg för att fånga en situation i realtid, men det är viktigt att beakta källkritik och eventuella manipuleringar.

3. Teknisk bevisning:

- DNA-bevisning: DNA-bevisning kan användas för att identifiera personer eller knyta dem till en brottsplats. DNA-bevisning har en hög bevisvärde, men det är viktigt att säkerställa att den har hanterats på ett korrekt sätt.
- Fingeravtrycksbevisning: Fingeravtrycksbevisning kan användas för att identifiera personer. Fingeravtrycksbevisning är en väl beprövad metod som har ett högt bevisvärde.
- Spårbevisning: Spårbevisning, såsom fotspår, däckspår och hårstrån, kan användas för att knyta personer till en brottsplats. Spårbevisning kan vara värdefullt, men det kräver ofta specialistkunskaper för att tolkas på ett korrekt sätt.

Bevisvärdering

Domstolen bedömer bevisvärdet individuellt för varje bevis. Bedömningen baseras på en samvetsgrann prövning av allt material som presenterats i målet, med beaktande av bevismedlets styrka, tillförlitlighet och eventuella motbevis.

Beviskrav:

I brottmål krävs en högre bevisgrad ("utom rimligt tvivel") än i tvistemål ("övervägande sannolikhet").

Avslutning

Bevisföring och bevisvärdering är centrala moment i en svensk rättegång. Den fria bevisprövningen ger parterna flexibilitet, men kräver samtidigt en ansvarsfull och objektiv bevisvärdering av domstolen.